



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot
dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde
Wereldt gheleeft hebben**

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

31. Dec. Het leven vande H. Columba, Maghet ende martelaersse. an.
275.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129



S. COLUMBA Virgo et Martyr.
31. Decembris.

L. Goltzius exc.

HET LEVEN

Kinde N. D. E.

H. COLVMBIA

31. DEC.

An. 275.

MAGHEIT

ende Martelaerle.

Het is ghebruyt/ als den Keysar Aurelianus
vanden Oosten quam/ der volgende over al
de Christenen; soo is hy ghekomen in Span-
ryck inde stad van Zens/ alwaer een gode-
vruchtige Maget met name Columba (in der

Wt d'oude
Registers.

feesten jaren oudt ghede) was woonende/ nacht ende
dagh Godt biddende; dat hy haer doch wille ghebest
volherdicheyt/ om voer synen naem alle tormenten te
mogen lyden.

Iber hant
Columba tot
de martelic.

Als nu den Keysar in dese stad ghekomen was/ soer-
kende de Christenen/ heeft hy verstaen van dese Maget
Columba; dat sy een Christen leuen was leuende. Hy
heeft haer doen vanghen/ ende voer hem vrenghen/ seg-
gende tot haer; Hoe is uwen naem? De H. Maget ant-
woorde: Ick heet Columba. De Keysar seide: Wat Godt
reert ghy? De H. Columba antwoorde: Geenen anderen
Godt dan Iesus Christus onsen Heere; die hemel en aer-
de gemaeckt heeft; en den menschen haer sijne ghelijc-
kenisse geschapen heeft; die sijne H. Geest heeft gegeven
om ons allen in die Catholijcke Kercke te verstercken;
ende inde H. Religie volherdigh te maecken. Aurelia-
nus den Keysar seide: Columba; hebt ghy de geboden
gehoort/ die wy nu onlangts hebbe laten outgaen? Co-
lumba antwoorde: Wat geboden zijn dat? Aurelianus
den Keysar seide: Dat alle de Christenen my voer hun-
nen watachtigen Prince souden kennen/ ende nigne
Goden souden aenbidden. Columba antwoorde: Dat de
Goden; die door de menschen handen ghemaeckt zijn;
vergaen; ende oock de ghene die haer aenbidden/ maer
dat mijnen Godt Christus my her eeuwighe leven wil ver-
leenen. Aurelianus seide: Door mijnen Godt de Don-

Wt d'oude
Registers.
Wt d'oude
Registers.
Wt d'oude
Registers.

M. in

ney

Matth. 4.

ne/en doe alle mijne goden/soo wilt mijne begeerte na volgen/en de goden sacrificie doe/soo sult ghy de huysvrouwe van mijnen sone Aurelius worden; ende ghy sult gheluckigh in mijn huys zijn/om uwe schoonheyt wille. Columba antwoorde: Als uwen vader, die den duyvel is, den Heere was tenterende, soo seyde hy: Ist dat ghy my te voet valt, ende my aen-bidt, ick sal u dit altemael geven. **Den Heere antwoorde:** Ghy en sult uwen Heere, uwen Godt niet tenteren; maer ghy sult hem alleene dienen. In sulcker manieren spreke ick nu tot u: Aureliane ghy tyran, ghy en sult de dienst-Maghet van Godt den Vader almachtich niet tenteren. Aurelianus den Keyser seide: **Doet de goden sacrificie/oft ghy sult u leelijck bedrogghen binden.** Columba antwoorde: Godt is machtich my de cloeckheydt te verleenen, om alle het quaet ende leet, dat ghy my kont aendoen, te verdragen; want ick hem inde regenwoordicheyt van alle menschen ben belijdende; op dat hy my in't aensien van alle sijne Enghelen soude ontfanghen.

Hy wort
nae een boez
deel geleydt.

Als Aurelianus nu dit hoorde/soo heeft hy terstont bevolē/datmen Columba in't openbaer geselschap der hoeren soude leyden; ende dat speenen roffiaen inde stadt soudē soecken/die in alle rabbauwerje ervaren was. Hy hebben dan een wulpsich jongh-man gebonden/die inde sielterhe gheverscert was; ghenoeemt Barucha/die sy in't midden van't Paleys hebbē ghebrocht/ende seydē tot hem: Gaet ghy jongh-man naer't schou-spel/daer de Maghet Columba gesloten is. Den jongh-man dit hoorende/is seer verbljdt geweest/om dat hem volle macht was gegeven de H. Maget Columba aen te gaen. Den jonghelinck is inde celle/daer de Maghet Christi was/ghedaen: de welcke tot hem seide: Hoe komt dat ghy met sulck-eene wreecheydt tot my komt? sal ick u dan niet kunnen vverderstaen, oft u van my verdrijven? hebt patientie, en hoort mijne vvoorden, ende en doet my ghen ghevvelten aen; want ick aen Christus als sijne dienstmaeght hebbe belofte ghedaen: ende op dat den Heere op u niet en vergramme, ende dat ghy niet en sterft. Den jongh-man met vreesse bevanghen zijnde en heeft haer niet gheraecht.

Maer de heplighe Columba heeft terstont op haer knien gheballen/ende den Heere ghebeden/dat hy haer supber ende ongheschent soude bewaren. Ende als sy

dit u

dit in haer ghebedt van Godt was begeerende/siet/daer
 is terstont eene bezzinne upt 't midden van't schouw- Sp woze
door een
Bezzinne
bezzindt.
 spel ghekomen/die inde celle daer de Maghet was bid-
 dende is ghegaen; alwaer sy den jonghelinck heeft ghe-
 bonden/den welcken sy voor de voeten bande h. Co-
 lumba heeft gestooten/ ende sagh haer in 't aensicht/ al
 oft sy yet van haer begheerde. De h. Columba heeft
 haer tot de Bezzinne ghekeert/ ende ghesepdt: Ick
 besveer u door *Christum*, dat ghy desen jongh-man in 'c
 minste niet en quertst noch en misdoet; maer ghy sult my
 toelaten, dat ick met hem spreke. De bezzinne heeft hem
 terstont verlaten/ende is vast aen de deure bande celle
 gaen staen/om dat den jongh-man niet en soude bluch-
 ten/ ende om datter niemant meer inde celle en soude
 komen. Daer na heeft de h. Columba tot den jongh-
 man gesept: Siet ghy nu veel, dat dit vyreet vvilt dier ge-
 hoort hebbende den naem *Christi*, Godt almachtigh cere
 bevvijs; ende ghy onghelooovigh mensch, die een soo
 quaet feyt hebt bedreven, vreesst ghy dan Godt niet? be-
 loeft nu dan Christen te vvorden; oft soo ghy u niet en
 bekeert soo sal u dese vvilde beeste verscheuren. Den
 jongh-man heeft terstont met luder stemmen gheroe- Barucha
roffiaen
Godt belij-
dende laot
bende Bezz-
inne ontsla-
ghen.
 pen ende ghesepdt: Ist datter iemant hier is, die *Christum*
 niet en belijdt, die en sal niet ghesont van hier gaen. Als
 den Jonghelinck dit hadde ghesepdt/ soo is de Bezzin-
 ne bande deure ghegaen/ende heeft den jongh-man la-
 ten upt-gaen; die terstont de geheele stadt door heeft
 gheroeppen ende ghesepdt; datter gheen en anderen Godt
 en vvas, dan die de heylighe Maghet Columba vvas aen-
 biddende.

Als nu den Keeser Aurelianus verstont ende hoorde
 dit des jonghelinckis segghen/ is met gramschap onste-
 ken geworden/ en heeft sijn soldaten naer het schouw-
 spel ghesonden/ om dat sy Columba voor hem soudent
 doen komen. Als nu de soldaten tot de h. Maghet ghe-
 komen waren/en haer wilden mede leyden/soo hebben
 sy haer binden biddende met het wilt dier; 't welck sy
 terstont den Keeser hebben te kennen gegheven/en sep-
 den: Wy en kunnen de Maget voor u niet brenghen;
 want in haer celle een wilde Bezzinne by haer is/ die
 haer bewaert. Den Tyannighen Keeser dit hoorende
 heeft terstont een groot byer voor haer celle doe maken;
 op dat de Bezzinne ende de heylighe Maghet Columba
 M m g 'tsamen

En tamen souden branden. Als de Weynne het byer
sagh/ soo heeft sy begonst te byesschen/ ende gheat
te maken inder de H. Columba seide tot de Weynne
En vrees niet; want ghy desen dagh niet en sult
verbranden; maer als't Godt belieft, soo sult ghy in we-
eyghen doode sterven. Terstondt daer naes is de Weyn-
ne boven op't dach van't huys gheklommen/ ende
haest met ghewelt door't midden van't volck ghebr-
ken; ende is alsoo na den bosch ghehoopen.

Als nu het volck/ het welck ontrent de H. Maghet
stondt/ sagh/ dat de Weynne upt-ghehoopen was; soo
hebben sy tot den Keeser Aurelianus gheseyt/ dat hy
het byer met waer souden doen blusschen/ om dat de H.
Columba niet lebendighen soude verbranden. Ende als
soo sy dat waren roepende/ siet/ daer is eenen slach-ve-
ghen upt den supden ghewallen/ die het byer uptende te
met ghedaen heeft. Maer dat nu het byer vergaen
was/ soo hebben sy de H. Maget in't midden van het
volck ghebrocht; ende den Keeser Aurelianus heeft tot
haer gesept: Wat zyn't voer konsten die ghy kont/ dat
in het byer niet en beschadicht noch en hindert ende dat

een wilde ende wrede beeste niet u woont/ sonder u
voeck eenigh leedten te doen. De H. Columba ant-
woorde: Ick en weet gheen konsten, ende en kenne nie-
mandt dan Christus den Sone van den lebendigen Godt
met den H. Gheest voor eenen Godt. Den Keeser Au-
relianus seide: Ick hebbe u gheswozen/ dat ghy dien
name niet meer en soudt vermanen; ende om dat
ghy het selve niet en wilt verlaten/ soo sult ghy eene
schandelycke doot sterven; maer het is noch in uwe
macht/ wilt ghy de selve ontgaen. De H. Columba ant-
woorde ende seide: Hebt ghy niet ghehoort, dat den
H. Apostel seyt: Alle die Goddelijk leven willen in
Christe Iesu/ die sullen vervolghinghe lijden? Hoort
noch meer, ghy vijandt der waerheyt, ende ghierighen
wolf, ghy en sult mijn voornemen niet veranderen.

Aurelianus den Keeser hier door seer verstoort we-
sende/ heeft syne soldaten bevolen/ dat sy de H. Maget
een myl van de stadt souden leyden/ ende haer aldact
souden onthooften. De H. Columba seide: Ghy afgo-
dist, die den autheur en d'oortake zyt van alle quaet,
siet my nu neerstelijck aen, op dat, als ick sal komen voor
mijnen Heere ende bruydegom, om u te beschuldighen,
mooght

Eenen on-
hoofsiengen
regen bluscht
het byer dat
voor Colum-
ba bereydt
was.

2. Tim.

Columba
wordt ten
swerde ber-
uesen.

mooght weten, vvar eene schoone glorie en croone my
sal worden ghogheven; ende wat grooter pijnen en for-
menten u ter contrarien sullen worden aenghedaen. Hier
na hebbe haer de soldaten geleydt ter plaatsen van haer
margellie/ alsoo hen van den Kieper belast was. De
heylighe Maget heeft de soldaten ghebeden/ dat sy haer
souden willen toelaten haer ghebedt te doen. Maer sy
en hebben 't niet willen doen. Doo heeft de heylighe
Maget dan haer niertw wit kleedt ghenomen ende de
soldaten ghegheven/ ende sy hebben toeghelaten haer
ghebedt te doen. Terstont heeft een stemme uyt den
hemel gheropen/ segghende: Kompt Columba, den He-
mel staet voor u open, het Paradijs is voor u bereyt;
want ghy victorieus uwe vyanden hebt verwonnen.
Den Sone Godts verwacht u, die u de glorieuse croone
op het hooft sal stellen, ende de Engelen Gods sullen
u ontfanghen ende leyden inde groote hemelsche Stadt
Ierusalem. Hier nē heeft een vande soldaten syn
sweert uyt ghetrocken/ ende de heylighe Maghet noch
in het ghebedt wesende/ het hooft af gheslaghen.

Sy wort van
eenē Enghel
ten Hemel
ghelooft.

Sy wort
onthooft.

Op deser manieren is sy niet haer eeghen bloet als
martelaersse bedauwt/ om dat sy de croone des eouwen-
ghen levens mochte ontfanghen. De boose menschen
hebben dit heyligh lichaem onder de doornen ende ha-
ghen begraven: ende eenen Os heeft dese plaerse/
voor de selve knielende/ bekent gemaecke: alsoo dat de
Christenen dit heyligh lichaem niet alder eeren inde
stadt van Sens ghebrocht hebben. Desen feest-dagh
wort niet groter eeren in 't Bisch-dom van Orleans
gheviert ende gheceert.

Am 16

SLOT